

O'ZBEKISTONDA QASHSHOQLIKNI KAMAYTIRISH
TAMOYILLARINING DOLZARBLIGI

Mamayusupova Shahina Ulug'bek qizi
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Moliya va buxgalteriya fakulteti
sh.mamayusupova@tsue.uz

Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li
Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston
Milliy universiteti, Kompyuter ilmlari va
dasturlash texnologiyalari yo'nalishi
magistri
maqsudu32@gmail.com

Mavlonova Muxlisa Nizomiddin qizi
Shahrisabz davlat pedagogika instituti,
Matematika va informatika yo'nalishi 2-
kurs talabasi

PhD F.E.Qodirov
Shahrisabz davlat pedagogika institute,
Informatika va uni o'qitish metodikasi
kafedrasini mudiri

Annotatsiya: 2020-yil O'zbekiston uchun nafaqat pandemiya, balki mamlakat tarixida birinchi marta qashshoqlik tushunchasi davlat rahbari darajasida e'tirof etilgani va bu yo'nalish davlatimiz rahbarining asosiy kun tartibiga aylangani bilan ham alohida ahamiyatga ega. ijtimoiy-iqtisodiy siyosat. Muammoning e'tirof etilishi O'zbekiston rahbarining kuchli siyosiy irodasi ifodasi va uni maqsadli hal etishning to'g'ri boshlangani sifatida baholanishi kerak.

Kalit so'zlar: mamlakat tarixi, qashshoqlik tushunchasi edi, kamaytirish.

Shu tariqa Prezident Shavkat Mirziyoyev Jahon banki va BMT Taraqqiyot dasturi bilan birgalikda qashshoqlikni jahon andozalari asosida aniqlash va baholashning yangi metodologiyasini ishlab chiqish imkoniyatlarini ko'rib chiqdi va qashshoqlikni qisqartirish strategiyasini ishlab chiqishni taklif qildi. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev aholi o'rtasida tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish mamlakatimizda qashshoqlikni kamaytirishning asosiy omillaridan biri sifatida belgilab berdi.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, O'zbekistonning har o'ninchi aholisi qashshoqlik chegarasida yashaydi. Ish bilan band bo'lgan erkak aholining beshdan bir qismidan salgina ko'prog'i va ish bilan band ayollarning oltidan bir qismi xalqaro qashshoqlik

chegarasida kuniga 1,90 dollardan kam maosh oladi. Bu statistik ma'lumotlar qashshoqlik muammosi O'zbekiston uchun haqiqatan ham dolzarb ekanligini va uni hal etishning samarali usullariga muhtojligini tasdiqlaydi. Ayniqsa, qashshoqlikning yuqori darajasi O'zbekistonning quyidagi hududlarida kuzatilmoqda: Samarqand, Surxondaryo, Sirdaryo, Andijon viloyatlari va Qoraqalpog'iston Respublikasi.

O'zbekiston Iqtisodiy tadqiqotlar markazi tomonidan olib borilgan tadqiqot natijalari O'zbekistondagi kam ta'minlangan xonadonlarning quyidagi portretini aniqlash imkonini berdi. Kam ta'minlangan oilalarning aksariyati 7 kishidan iborat bo'lib, oila boshlig'i oliy ma'lumotga ega emas (93% hollarda) va uning o'rtacha yoshi 50 yoshdan oshgan. 24% hollarda oila boshlig'i o'rta ma'lumotga ega, 11% esa ishsiz. Bundan tashqari, kam ta'minlangan xonadonlarning 11 foizi ishsiz, 43 foizi esa doimiy ish joyiga ega emas. Asosiy resurslar bilan ta'minlash bo'yicha ushbu xonadonlarning 93 foizida markaziy isitish tizimi, 96 foizida markaziy kanalizatsiya tizimi, 66 foizida esa markaziy suv ta'minoti tizimi yo'q.

Shundan kelib chiqib, O'zbekiston hukumati qashshoqlikka qarshi faol kurash olib bormoqda. Shu bilan birga, ushbu dolzarb muammoni yengish uchun tanlangan yondashuv davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va bozor iqtisodiyoti erkinligining sintezidir. Koronavirus pandemiyasi dastlabki rejalarni sezilarli darajada murakkablashtirib, 2020-yilda mamlakatda ishsizlik va qashshoqlikning o'sishiga ta'sir ko'rsatdi. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, O'zbekiston hukumati bu zarbani o'z vaqtida va munosib tarzda oldi. Ushbu ko'rsatkichlarning yanada o'sishiga yo'l qo'ymaslik uchun qashshoqlikni kamaytirish bo'yicha tegishli chora-tadbirlar faol amalga oshirilmoqda.

O'zbekistonning qashshoqlikni kamaytirish borasidagi sa'y-harakatlarining o'ziga xos xususiyatlaridan biri maqsadli amaliy chora-tadbirlarni amalga oshirish uchun barcha davlat va nodavlat tuzilmalarini safarbar etish bo'ldi. Shu tariqa, kambag'allikka qarshi samarali kurashish maqsadida 2020-yil 26-martda Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikni qisqartirish va bandlikka ko'maklashish vazirligi, shuningdek, unga qarashli tashkilotlar faoliyatini tashkil etish to'g'risidagi qarori qabul qilindi.

Ushbu vazirlik va uning hududiy bo'linmalari mamlakatda qashshoqlikka qarshi kurashish uchun maxsus tashkil etilgan. Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikka qarshi kurashish va aholi bandligini ta'minlash vazirligi huzuridagi

Prognozlashtirish va makroiqtisodiy tadqiqotlar instituti tuzilmalari hamda Sanoat bozorlari va ishlab chiqarishda mehnat unumdorligini o'rganish markazi tuzilmalari tasdiqlandi. Ilmiy va ilmiy-tadqiqot tuzilmalariga malakali kadrlarni jalb qilish maqsadida vazirlik markaziy apparati xodimlarining ish haqi, tibbiy yordam, transport va aholini ijtimoiy muhofaza qilish bo'yicha rag'batlantirishning butun majmuasi ishlab chiqildi. Bundan tashqari, xodimlarga ish staji uchun mukofotlar beriladi, bu esa institutda uzoq muddatli mehnatni yanada rag'batlantiradi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev yuqorida qayd etilgan qarorida O'zbekistonda kambag'allikka qarshi kurashish, vaziyatni doimiy monitoring qilishga qaratilgan ilmiy-tadqiqot markazlarini rivojlantirish bo'yicha davlat tashabbuslariga ustuvor ahamiyat berdi.

Bu yo'nalishdagi navbatdagi qadam 2023-yilda kambag'allikni kamaytirish bo'yicha ishchi guruhini tuzish hamda aholining kam ta'minlangan va ehtiyojmand qatlamini qo'llab-quvvatlashning yangi mexanizmini joriy etish bo'ldi. Qashshoqlikka qarshi mexanizm 2019 yilgi Nobel mukofoti sovrindorlari Abxijit Banerji, Ester Duflo va Maykl Kremerning metodologiyasiga asoslanadi. Yangi metodologiyaga ko'ra, qashshoqlik darajasi ko'plab omillar, jumladan, ta'lim, oziq-ovqat, daromad darajasi, transport infratuzilmasi va hokazolar asosida har bir hudud va har bir oila bo'yicha alohida belgilandi. Ushbu omillarning kombinatsiyasi har bir hududga xosdir.

Yangi yondashuv ortiqcha byurokratik tartib-qoidalarsiz ijtimoiy naqd pul o'tkazmalari, arzon dori vositalari (jumladan, tibbiy xizmatlar, dori vositalari bilan imtiyozli ta'minlash, bolalarni emlash va boshqalar), ta'lim sifati va ulardan foydalanish imkoniyatini oshirish, amalga oshirish kabi ustuvor yo'nalishlardan kelib chiqqan holda mikrokreditlashni o'z ichiga oladi. Aholi o'rtasida qo'shimcha ko'nikmalarga ega bo'lish maqsadida mikrokreditlar joriy etishning muhim jihatlari muhokama qilib, fuqarolarning mavjud qarzlarni qoplash uchun emas, balki o'qitish maqsadida ushbu xizmatdan foydalanishini qanday nazorat qilish kerak? tushunchalar berilishi kerak. Ayrim mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, mikrokreditlar qashshoqlik muammosini yanada kuchaytirishi mumkin, chunki ko'pchilik moliyaviy savodsizlar mikrokreditlarni o'z vaqtida to'lamaydilar va bu xizmat ko'rsatish sohasiga qiziqish an'anaviy iste'mol kreditlariga qaraganda ancha yuqori. . Bu farq tufayli odamlar mikrokreditning "qarz tuzog'iga" tushib qolishlari mumkin.

Toshkent viloyatining ikki tumani – Bo‘ka va Chinoz tumanlarida yangi metodikaning sinov sinovi o‘tkazildi. Natijada hududdagi ijtimoiy siyosatning o‘ziga xos xususiyatlari va kamchiliklari aniqlandi. Masalan, ijtimoiy yordam ko‘rsatish sohasida kam ta‘minlangan oilalarga mansub bo‘lmagan 20-30 foiz xonadonlar aniqlanib, ijtimoiy nafaqalarni hisoblashda e‘tiborga olinmaydigan bir qator asosiy jihatlar belgilab berildi. kam ta‘minlanganlar etarli darajada qo‘llab-quvvatlanmaydi. Kam ta‘minlangan oilalar farzandlarini maktabgacha ta‘lim muassasalariga qamrab olish darajasi pastligi, maktablarda kadrlar yetishmasligi aniqlandi.

Bundan tashqari, ayrim hududlarda shifokorlar yetishmasligi, ro‘yxatga olish bilan bog‘liq muammolar va davolanishning kechikishi kuzatilmoqda. Shuningdek, imtiyozli kreditlar ajratilishiga qaramay, “Har bir oila – tadbirkor” Davlat dasturida kam ta‘minlangan oilalar ulushi, jumladan, zarur malaka yoki tomorqa yer uchastkasining yo‘qligi sababli o‘shish tendentsiyasi kuzatilmayapti.

Biroq O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan ish o‘rinlarini yaratish siyosati aholining barcha qatlamlari daromadlarini oshirish uchun yangi imkoniyatlar ochmoqda. Aytish joizki, yaqin kelajakda O‘zbekistonda eng kam ish haqi miqdorini belgilash va yashirin iqtisodiyotda band bo‘lganlar ulushini kamaytirish rejalashtirilgan va bu chora-tadbirlar aholi o‘rtasidagi tengsizlikni kamaytirish va mehnat ekspluatatsiyasini kamaytirishga xizmat qiladi. Bundan tashqari, pandemiyadan keyin mamlakatdagi iqtisodiy vaziyatni yumshatish va qashshoqlik o‘shishining oldini olish maqsadida vaqtinchalik ishsizlik nafaqalari miqdorini 3 baravar oshirishni nazarda tutuvchi tizimni joriy etish rejalashtirilmoqda.

Garchi qashshoqlik milliy miqyosda kamayib borayotgan bo‘lsa-da, shahar va qishloq aholisi o‘rtasidagi daromad farqi kengaymoqda. Ushbu tendentsiya aholining qashshoqlik muammosini tengsizlik muammosi bilan birgalikda ko‘rib chiqish kerakligini ko‘rsatadi. Asosiy yechimlardan biri qishloq xo‘jaligida bozor mexanizmlarini ishlab chiqish va davlat nazoratini kamaytirishdir. Ushbu sektordagi bandlik mamlakatda qashshoqlik va tengsizlikni kamaytirishga eng kuchli ta‘sir ko‘rsatishi mumkin. O‘zbekistondagi kambag‘allarning qariyb 80 foizi qishloqlarda yashaydi va bevosita qishloq xo‘jaligi sohasida daromad oladi.

Jahon tajribasi shuni ko‘rsatadiki, qishloq xo‘jaligini rivojlantirish orqali qashshoqlikni 2-3 barobarga qisqartirish mumkin va bunday ko‘rsatkichlar iqtisodiyotning barcha tarmoqlaridan yuqori. Qolaversa, yaratilayotgan ish o‘rinlarining katta qismi O‘zbekistonning qishloq joylari va kichik va o‘rta

shaharlarida yashovchi ayollarga taqdim etiladi va bu ularning ko'pchiligi uchun yagona ish imkoniyatidir.

Jumladan, qashshoqlikni qisqartirish masalalari Prezident Shavkat Mirziyoyev tomonidan 2023 yilda yana 1 mln. aholini qashshoqlikdan chiqarish vazifasi qo'yildi. Tadbirkorlar faoliyatini kengaytirish maqsadida kreditlar miqdori oshiriladi. Xususan, 2023 yilda 5 mln. aholi bandligini ta'minlash, 2 mln. doimiy ish o'rinlari yaratish zarurligi qayd etildi. Oilaviy tadbirkorlik dasturiga 12 trln. so'm ajratilgan. 2023-yilda tadbirkorlar faoliyatini kengaytirish uchun kreditlar miqdori 225 mln. 300 million so'm. so'mgacha, fermerlarga garovsiz kreditlar miqdori 50 mln. 33 million so'mga (aslida 33 million so'm) oshiriladi. Oilaviy tadbirkorlik dasturlari bo'yicha ilk bor kredit olgan va yaxshi natijalarni ko'rsatgan tadbirkorlar ushbu dasturlar bo'yicha yana imtiyozli kredit olishlari mumkin bo'ladi (endi ular faqat bir marta olish mumkin). Bo'sh yotgan yerlarda eksportbop mahsulotlar yetishtiriladi. Qayd etilishicha, ikki yil ichida 200 ming gektardan ortiq yer aholiga beriladi. Bu Samarqand viloyatining umumiy paxta va g'alla yerlaridan ko'p.

2020-yilda O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish vositalarining quyidagi asosiy strategik yo'nalishlari amaliyotga tatbiq etildi.

Avvalo, O'zbekistonda qashshoqlikni qisqartirishning institutsional asoslari yaratildi, qashshoqlikni qisqartirish masalalarini muvofiqlashtiruvchi vazirlik va bu yo'nalishda ilmiy-tadqiqot markazi tashkil etildi.

Ikkinchidan, pandemiya sharoitida ehtiyojmand aholini moddiy va nomoddiy qo'llab-quvvatlash maqsadida to'rtta mahalliy sektor, mahalla idoralari, tuman hokimliklari vakillari bilan birgalikda kam ta'minlangan va ehtiyojmand oilalar ro'yxati – "Temir kitob" tizimi tashkil etildi. keng jamoatchilik va deputatlar. .

Mazkur tizimning shaffofligini ta'minlash, ijtimoiy ahvoli va turmush sharoiti og'irlashgan oilalarni ro'yxatga olish hamda sektor rahbarlarining alohida nazoratida bo'lgan hamda aholi bandligini ta'minlash maqsadida www.sakhovat.argos.uz dasturi ishga tushirildi. oilalarning ishsizlari, ularning daromadlari bor. Resurs yaratishning "Vaqtinchalik tartibi" tasdiqlandi. Ushbu ro'yxat quyidagi mezonlar asosida tuzilgan:

- oilada nogiron va surunkali kasalliklarga chalingan a'zolarning mavjudligi;
- oila yolg'iz keksalar, bevalar, kam ta'minlangan, boshqalarning g'amxo'rlikiga muhtoj kishilardan iborat ekanligi;
- besh va undan ortiq bolali oilalar;

- koronavirus pandemiyasi tufayli qo‘llanilgan karantin choralari natijasida daromad manбайдan ayrilgan, ammo “temir kitob”ga kiritilmagan oilalar;

- oila haqiqatan ham muhtoj, nochor va moddiy yordamga muhtoj ekanligi.

- Uchinchidan, Jahon banki, Birlashgan Millatlar Tashkiloti Taraqqiyot dasturi kabi xalqaro tashkilotlarning taklif va tavsiyalari asosida aholining eng kam iste‘mol xarajatlari qiymatini hisoblash tartibini amalga oshirish choralari ko‘rilmoqda. Bu metodika O‘zbekistonda aholini ijtimoiy himoya qilishning muhim dastaklaridan biri bo‘lib, ijtimoiy standartlarni belgilashda qo‘llaniladi.

- To‘rtinchidan, o‘rta va uzoq muddatli istiqbolda qashshoqlikni qisqartirish bo‘yicha strategik maqsadlarni belgilash maqsadida Jahon banki va BMT Taraqqiyot dasturi ekspertlari bilan birgalikda “2021-2030 yillarda O‘zbekistonda qashshoqlikni qisqartirish bo‘yicha strategiya” loyihasi ishlab chiqildi. va jamoatchilik muhokamasiga taqdim etildi. joylashtirildi.

- Hujjatda respublikada kambag‘allikni kamaytirishga kompleks yondashish va quyidagi ustuvor yo‘nalishlar doirasida chora-tadbirlarni amalga oshirish ko‘zda tutilgan:

- ehtiyojmand aholiga ko‘rsatilayotgan yordam va xizmatlar turlarini ko‘paytirish va sifatini oshirish orqali mavjud tizimni yanada takomillashtirish;

- aholining ehtiyojmand qatlamini ijtimoiy himoya qilishning yangi uslublari va mexanizmlarini doimiy ravishda takomillashtirish orqali qashshoqlik darajasini yanada pasaytirish;

- aholining ehtiyojmand qatlamlarini sifatli va uzluksiz ta‘lim olish imkoniyatlarini oshirish orqali inson kapitalini rivojlantirish va sog‘liqni saqlash xizmatlaridan to‘liq foydalanishga erishish;

- hududlarda va iqtisodiyot tarmoqlarida foydalanilmayotgan yangi resurslarni ishga tushirish orqali kam ta‘minlangan aholi, ayniqsa, ayollar va yoshlar bandligini oshirishning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish;

- hukumat tomonidan amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar, davlat va nodavlat tashkilotlarining bevosita qashshoqlikni qisqartirish bilan bog‘liq faoliyati samaradorligini ta‘minlash;

- hududlarda kam ta‘minlangan aholining uy-joy sharoitlarini yaxshilash, kommunal xizmat ko‘rsatish, muhandislik infratuzilmasi ob‘ektlaridan foydalanish darajasini oshirish.

• O‘tgan davr mobaynida qashshoqlikni kamaytirishga bevosita xalqaro tashkilotlar (BMT Taraqqiyot dasturi, Shanxay hamkorlik tashkiloti, YUNISEF va boshqalar), moliya institutlari (Jahon banki, Osiyo taraqqiyot banki) va bu yo‘nalishda ilg‘or ilmiy tajribaga ega davlatlar jalb etildi. mamlakat. markazlari (Xitoy qashshoqlikni qisqartirish xalqaro markazi) bilan mustahkam aloqalar o‘rnatdi.

• Umuman olganda, O‘zbekistonda qashshoqlikni kamaytirish maqsadida kam ta‘minlangan oilalarni aniqlash va manzilli qo‘llab-quvvatlashning yangi metodologiyasi sinovdan o‘tkazilmoqda. Aholining kam ta‘minlangan qatlamlaridan bo‘lgan fuqarolarni moddiy va nomoddiy qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha davlat dasturlari joriy etilmoqda. Tadbirkorlik faoliyati yo‘lga qo‘yilib, aholi o‘rtasida faol targ‘ib qilinmoqda. Shu bilan birga, fuqarolar uchun imtiyozli kreditlar allaqachon mavjud bo‘lib, davlat resurslarni markazlashtirilgan boshqarishdan voz kechishni va qishloq xo‘jaligida bozor iqtisodiyotini rivojlantirishni rejalashtirmoqda.

• Shu tariqa O‘zbekiston hukumati aholining kam ta‘minlangan qatlamini qo‘llab-quvvatlashning yangi mexanizmlarini faol joriy etmoqda va shuni ta‘kidlash joizki, muammoni ko‘p qirrali baholash ishonch uyg‘otadi va qashshoqlik darajasi erta pasayishini kutish uchun asosdir. mamlakatda. zarur tuzatishlarni hisobga oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Mahallada tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni ishlab chiqarish bo'yicha davlat siyosatining barqaror yo'nalishlari to'g'risida” PF-29-son farmoni. 03.12.2021 yil.<https://lex.uz>.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga murojaatnomasi 2022-yil 20-dekabr
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Kam ta'minlangan oilalarga moddiy yordam ko'rsatish hamda kambag'allik bilan kurashish ko'lamini yanada yaxshilash chora-tadbirlari to'g'risida” PF-6277-son farmoni. 11.08.2021.<https://lex.uz>.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Mahallada tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta‘minlash va kambag‘allikni ishlab chiqarish masalalari bo‘yicha hokimlarni ishlab chiqarish tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-31-son qarori. 03.12.2021 yil.<https://lex.uz>.
5. O.X.Mahmudov. Oilalarda yangilanish kambai. “Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar” ilmiy elektron jurnali. № 6, noyabr-dekabr, 2021 yil, 267-276 betlar.

6. Yo, N. (2021). Digital mathematical literacy as a component of the life skills of students of modern educational institutions. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 378-384.
7. Yo, N. K. (2020). DIAGNOSTICS OF MATHEMATICAL DEVELOPMENT OF CHILDREN. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol*, 8(1).
8. Yokubzhanovna, N. K. (2024). THE RELATIONSHIP OF MATHEMATICS TEACHING METHODOLOGY WITH OTHER SCIENCES. *JOURNAL OF THEORY, MATHEMATICS AND PHYSICS*, 3(1), 4-6.
9. Нажмиддинова, Х. (2023). О ПРОБЛЕМАХ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ В ОБУЧЕНИИ НА ОСНОВЕ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ. *Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi*, (7), 776-782.
10. Yokubjanovna, N. K. (2023). TEACHING PROGRAMMING ELEMENTS TO CHILDREN. *INNUC*, 1(1), 4952-4956.
11. Yokubjanovna, N. K. (2023). TEACHING PROGRAMMING PRODUCTS FOR STUDENTS. *Computer network technology*, 1(1), 10-14.
12. Najmiddinova, X. Y., & Toxirjonova, X. Y. (2022). Some Examples of Automorphism in A Limited Group. *International Journal on Integrated Education*, 5(6), 497-500.
13. Najmiddinova, K. Y. (2021, January). INFLUENCE OF FAMILY ON THE DEVELOPMENT OF MATHEMATICAL LITERACY OF CHILDREN. In *Archive of Conferences (Vol. 13, No. 1, pp. 120-128)*.
14. Najmiddinova, K. Y. (2020). DETERMINATION OF THE LEVEL OF MATHEMATICAL LITERACY USING COMPUTER GAMES. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 2(1), 413-419.
15. Najmiddinova, K. Y. (2020). DETERMINATION OF THE LEVEL OF MATHEMATICAL LITERACY USING COMPUTER GAMES. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 2(1), 413-419.
16. Hasanovna, D. M. (2022). ASPECTUAL AND LEXICAL-SEMANTIC CLASSIFICATION OF VERB NOVATEUR PUBLICATIONS *JournalNX-A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal ISSN No: 2581-4230. ISSUE, 2, 25*.
17. Ширинова, Н. Д., & Давлатова, М. Х. МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ СПОСОБ РАЗГРАНИЧЕНИЯ ЗНАЧЕНИЙ ПРЕДМЕТНОСТИ И КАЧЕСТВЕННОСТИ В СИСТЕМЕ ЯЗЫКА. *Muassis: Buxoro davlat universiteti TAHRIRIYAT: Muharrirlar: MQ Abuzalova MA Bokareva NN Voxidova*, 40.
18. Давлатова, М. (2023). Typology of expressive emotional relations in linguistics. *Современные тенденции при обучении иностранному языку в XXI веке*, 1(1), 172-178.

19. Hasanovna, D. M. (2021). Semantic Implementation of resultative structures. novateur publications JournalNX- A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal.
20. Hasanovna, D. M. (2023). Occurrence of English Verb Predicates in the Functional-Semantic Field. American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(9), 518-524.
21. Khasanovna, D. M. (2023). THEORETICAL FOUNDATIONS OF PREDICATIVE CONSTRUCTIONS (In the example of

